

için katsayısını 6 veya 7 olması iktiza eder. O zaman da üst derece memurun aylığı nisbetsiz ve haksız bir artışla yükselmiş olur ki, buna bütçenin ve memleketimizin malî durumu müsait değildir. Bundan başka bu kanunun 45 nci maddesindeki vasıflar içerisinde derecesinin görevinden başka bir görevde çalıştırılmıyacağı yazılıdır. Bugün tatbikatta bu maddenin; yani Türkiye'nin memurların buldukları yerler, yaptıkları hizmetler bakımından tatbikine imkân yoktur. Yine bu kanunun 71 nci maddesi Devlet memurunun bir sınıftan başka bir sınıfa geçmesini son derece güçleştirmekte, yukarıdaki dereceler veya yukarı kısımların açık bulundurulmasını iktiza ettirmektedir ki, tatbikatta mühim aksaklıklar doğurmaktadır.

Bundan başka yine bu kanunun 86 nci maddesiyle bir memura vekâlet edecek memurun o sınıftan olması icabetmektedir ki, bugün bunu temin imkânı yoktur. Türkiye'nin kazalarındaki nüfus memurları, tapu memurları, hattâ kaymakama vekâlet eden tahrirat kâtipleri yerine bir kaymakam için ona vekâlet edecek kimseyi, ona vekâlet edecek kimselerin orada bulundurulması gibi imkânsız olan güçlükler içerisine düşmektedir. Bunlar için şimdiden bir tedbir alınması iktiza etmektedir. Bu kanunun 44 nci maddesinde Devlet memurlarının yaş hadleri de tâyin ve tahdidedilmiştir. Tüzüklerle müddetinden evvel bir kısım memurları hizmetleri bakımından emekliye sevk etmek mecburiyetinde bırakan hükümler, ki, vaktiyle bunlar ve halen mer'î olan kanunlarla gayet sıkı tutulan hususlar bugün tüzüklerle bunların tatbikine ve o memurları mağdur edilmeden bu kanunun tatbikatına geçilmesine imkân olmadığı kanaatindeyim.

Bu itibarla bu konunun tatbikine geçmeden şu hataların, noktaların bir daha elden geçirilerek tashihi eihetine gidilmesi veya tüzüklerin isabetli olarak çıkarılması ancak memurlar arasında huzuru temin edeceği kanaatindeyim. Teşekkür ederim. Hürmetlerimle. (Alkışlar)

BAŞKAN — Grup ve şahısları adına konuşmalar bitmiştir, Hükümet adına konuşulacak mı efendim?... Buyurun Sayın Bilgehan.

DEVLET BAKANI CİHAT BİLGEHAN (Balıkesir Milletvekili) — Sayın Başkan, muhterem Senatonun değerli üyeleri, Başbakanlık

bütçesi üzerinde gerek gruplar adına, gerek şahısları adına konuşan çok değerli arkadaşlarımız gerçekten bize önümüzdeki faaliyetlerde ıskı tutaacak değerli fikirlerini büyük bir memnuniyetle dinlemiş bulunuyoruz. C. H. P. Grubu adına Sayın Zihni Betil'in gerçekten çok yerinde ve tamamen objektif bir tarzda yapmış oldukları tenkit sırasında Hükümetin işleyişi hakkındaki konuşmalarına değinmek mecburiyetindeyiz.

Yeni Anayasamızın gerekçesinde Bakanlar Kurulunun yasama organının çizdiği hukukî alan içerisinde Hükümet etme fonksiyonunu faal ve müessir bir şekilde yürütecek bir organ seviyesine çıkarılmıştır, denmektedir. Bu suretle Bakanlar Kurulunun görevlerinin yani diğer tâbirle Hükümetin görevlerinin ve hudutlarının ne olduğunu Anayasamız tesbit etmiş bulunmaktadır. Bugüne kadar Hükümetimizin gerek faaliyetleri, gerek icraatı tamamıyla bu Anayasa Hükümleri içerisinde cereyan etmiş bulunmaktadır. Bunun dışında her hangi bir iddiayı kabul etmeye imkân yoktur. Esasen bu tenkidde bulunan değerli arkadaşlarımız bu hususda müşahhas bir hâdiseden de bahis etmemiş bulunmaları suretiyle bizim bu iddiamızı teyid etmiş bulunmaktadır. Değerli arkadaşımız Zihni Betil, kurulmuş bulunan Sayın Süleyman Demirel Hükümetinin sadece Adalet Partisinin Hükümeti değil, ama Türkiye'de yaşayan 32 milyon insanın Hükümeti olması lâzımgeldiği yolunda beyanda bulundular. Bu beyan doğrudur ve gerçekten Adalet Partisinin Genel Başkanı tarafından kurulmuş olan Hükümet hiçbir zaman sadece Adalet Partililerin veya Adalet Partisine rey vermiş olan insanların Hükümeti olmamıştır, olmayacaktır. (Sağdan bravo sesleri) Türk Hükümeti misaki millî hudutları içerisinde yaşayan her vatandaşın Hükümeti olmuştur ve öyle kalacaktır. Kaldı ki, bunu Sayın Başbakan mütaaddit vesilelerle muhtelif yerlerde efkârı umumiyeye ifade etmiş bulunmaktadır. Yine Sayın C. H. P. Sözcüsü değerli arkadaşım, Zihni Betil'in pahahlık mevzuundaki sözlerine Maliye Bakanı arkadaşımız teknik mânada temas ettiler. Bunları burada ifade etmiyeceğim. Sadece Hükümetin bu konuda meselenin üzerine önemle ve ciddiyetle eğilmiş bulunduğunu, gereken tedbirleri aldığını, bunun için lüzumlu teşebbüsleri yapmış olduğunu ifade etmem, öyle zannediyorum ki; Sayın Zihni Betil arkadaşımızı da memnun edecektir. Ancak ra-